
	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
	Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze 
	Aksjolingwistyka i etyka analityczna
	prof. Jan Wawrzyniak
Dziedzina/ dyscyplina	Nauki humanistyczne / językoznawstwo
Rodzaj zajęć	konwersatorium
Język wykładowy	język polski
Liczba godzin + forma zaliczenia	15 godzin / zaliczenie na ocenę
Cel zajęć	<p>Zapoznanie doktorantów ze szczególną interdyscyplinarną dziedziną językoznawstwa jaką jest aksjolingwistyka, ze szczególnym uwzględnieniem etyki analitycznej.</p> <p>Ukazanie istotnej epistemicznie i socjologicznie sprzeczności między wymogami myślenia naukowego w procedurach uzasadniania normatywnego a potocznym dyskursem społecznym.</p> <p>Uzyskanie przez doktorantów merytorycznej kompetencji w zakresie rozpoznawania i metodologii uwarunkowań dyskursu normatywnego, w szczególności w społecznej sferze moralności.</p>
Treści kształcenia	<p>Desygnacyjny charakter poznania naukowego Zdefiniowanie i epistemologiczne źródła aksjolingwistyki Aksjolingwistyka a inne obszary i nurty językoznawstwa Podstawy aksjologii i semiotyki aksjologicznej Grzeczność, honoryfikatywność vs agresja i przemoc w komunikacji językowej; Manipulacje socjo-językowe</p> <p>Etyka analityczna (metaetyka). Pojęcie i typologia norm. Logiczny status ocen i norm.</p> <p>Metodologiczne zagadnienia uzasadnień normatywnych. Metodologiczne zagadnienia uzasadnień normatywnych Pojęcie błędu naturalistycznego (<i>naturalistic fallacy</i>; <i>is – ought problem</i>)</p>

	Teoria aktów mowy i semiotyka normatywna. Perlokucje i wypowiedzi performatywne.
Wymagania wstępne	brak
Efekty uczenia się	
	Metody weryfikacji
<p>W zakresie wiedzy: Osoba, która zrealizowała przedmiot, zna i rozumie:</p> <p>osiągnięcia światowej nauki w ramach dyscypliny, w której odbywa się kształcenie, a także paradygmaty i kierunki rozwoju tej dyscypliny, w sposób, który umożliwia twórcze i nowatorskie ich rozwinięcie oraz ich weryfikację w ramach podejmowanych projektów badawczych [E_W01];</p> <p>w stopniu zaawansowanej metodologii badań właściwą dla dyscypliny nauki, w której odbywa się kształcenie, co pozwala na właściwy dobór teorii i narzędzi badawczych oraz efektywne ich zastosowanie i modyfikację w ramach własnych badań [E_W02];</p> <p>fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i rolę nauki, w szczególności w zakresie dyscypliny, w której prowadzone jest kształcenie, w ich rozwiązywaniu [E_W08]</p>	Rozmowa zaliczeniowa
<p>W zakresie umiejętności: Osoba, która zrealizowała przedmiot, potrafi:</p> <p>wykorzystywać wiedzę z różnych dyscyplin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych lub wykonywania zaawansowanych zadań o charakterze badawczym. W szczególności potrafi: definiować cele i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo i efektywnie je stosować, wyciągać wnioski na podstawie wyników badań naukowych [E_U01];</p>	Rozmowa zaliczeniowa
<p>W zakresie kompetencji społecznych: Osoba, która zrealizowała przedmiot, jest gotowa do:</p> <p>wypełniania zobowiązań społecznych jako badacz; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez właściwe upowszechnianie w społeczeństwie osiągnięć nauki. Ponadto jest gotowa do podejmowania działań prowadzących do rozwoju obywatelskiego społeczeństwa opartego na wiedzy [E_K03];</p> <p>ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie</p>	Rozmowa zaliczeniowa

najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową [E_K05]

Literatura

Wybrana literatura przedmiotu:

- John Austin, *Mówienie i poznawanie*
Jerzy Bartmiński, *Językowe podstawy obrazu świata* (2006)
Jerzy Bartmiński (red.), *Językowy obraz świata* (2004)
Jerzy Bartmiński (red.), *Język w kręgu wartości* (2003)
Marian Bugajski, *Językoznawstwo normatywne*
Stanisław Ehrlich, *Dynamika norm*
Etienne Gilson, *Lingwistyka a filozofia*
Grażyna Habrajska, *Kategoria normatywności w analizie tekstu*, w: *Język a Kultura* (tom 20/2008)
Michał Hempoliński, *Brytyjska filozofia analityczna*
John Hospers, *Wprowadzenie do filozofii analitycznej*
Jacek Juliusz Jadacki, *Aksjologia i semiotyka*
Jerzy Kalinowski, *Logika norm*
Tomasz P. Krzeszowski, *Aksjologiczne aspekty semantyki językowej*
Adam Kuźniar, *Język i wartości*
George Lakoff & Mark Johnson, *Metafory w naszym życiu*
Andrzej Malinowski, *Polski język prawny*
Grzegorz Malinowski, *Logiki wielowartościowe*
George E. Moore, *Zasady etyki (Principia ethica)*
Paweł Nowak, *SWOI i OBCY w językowym obrazie świata*
Maria Ossowska, *Podstawy nauki o moralności*
Jerzy Pelc, *Wstęp do semiotyki*
Chaim Peleman, *Imperium retoryki*
Anna Pajdzińska, *Wartościowanie we frazeologii*, w: *Język a Kultura* (tom 3/1991) Jadwiga
Puzynina, *Język wartości*
Jadwiga Puzynina, *Jak pracować nad językiem wartości?*, w: *Język a Kultura* (tom 2/1991)
John Searle, *Czynności mowy*
Olga Tokarczuk, *Czuły narrator*
Ryszard Tokarski, *Światy za słowami*
Marek Tokarz, *Argumentacja – Perswazja – Manipulacja*
Zdzisław Ziemia, *Analityczna teoria obowiązku*
Zygmunt Ziemiński, *Logika praktyczna*
Czesław Znamierowski, *Oceny i normy*